

interpretatur onustus. Hic amos specialiter gratia plenus prophetavit inter ceteros prophetas. Non enim solus ipse erat propheta, sed etiam alij. Et quippe non poterat propheta esse, nisi pastor ante fuisset, qui etiam tuba sua clangit per singulos dies erudiens et docens in ecclesia. In veritate enim vox omnium prophetarum tamquam tuba spiritualis est predicans in ecclesia. sicut quod scriptum est. Ascende in montem excelsum tuum qui euangelizas sion, exalta vocem tuam qui predicabas hierusalem.

Item alius prologus.

Hic amos propheta et pastor non fuit pater esaiæ prophetae, quia quæ et ille propheta extiterit. Nam alijs litteris ille, alijs isse apud hebreos scribitur que differentia litterarum apud latinos non habetur, et ille fortis vel robustus, hic vero auulsus interpretatur, quia loquitur contra decem tribus, que per idolatriam a cultu dei et a regno dauid erant auulse. Fuit autem cognatio eius ex oppido thecuce quod sex miliaribus distat a bethleem curam gerens pecorum in latitudine camporum que sunt proximi oppido thecuce in quibus humi arido atque arenoso nihil omnino frugum gignitur, sed uberrimis pascuis abundant, et ideo cuncta sunt plena pastoribus, et sterilitas terre compensatur pecorum multitudine. Et hoc numero pastorum fuit amos impitius sicut modo sed plenus scientia. Prophetavit autem eiusdem temporibus quibus iohel, naum, ionas, osee, esaias. Sed aliquantulum erosus est prophetare antequam esaias. Maxime autem in decem tribus locutus est pauca de duabus interfueris. Hinc ablatum de numero pastorum misit dominus ut in samaria prophetaret, quem amasias sacerdos frequenter plagis afflixit, tandem filius eius osias recte per tempora transiit. Post hec semivivus in terram euectus post aliquot dies dolore vulneris expiravit, sepultusque est cum patribus suis.

Explicite prologus. Incipit Amos propheta Capitulum. I

Verba Amos

Qui fuit in palatiis thecuce, que vidit super israel in diebus osie regis iuda et in diebus hierobam filij ioas regis israel ante duos annos terremotus. Et dixit Dominus de sion rugiet, et de hierusalem dabit vocem suam. Et luxerunt speciosa porta, et ericatus est verter carmeli. Hec dicit dominus super tribus sceleribus damasci et super quatuor non convertam eum, eo quod trituraverunt in plaustris ferreis galaad. Et mittam ignem in domum asabel et devorabit domos benadab. Et ceteram rectem damasci, et disperdam habitatozem de campo idoli et tenentem sceptrum de domo voluptatis et transferetur populus sirie cirenem dicit dominus. Hec dicit dominus. Super tribus sceleribus gase et super quatuor non convertam eum, eo quod transfulerit captiuitatem perfectam ut concluderet eam in idumea. Et mittam ignem in murum gase, et devorabit edes eius, et disperdam habitatozem de asoto et tenentem sceptrum de ascalone, et convertam manum meam super accharon, et peribunt reliqui philistinorum dicit dominus. Hec dicit dominus. Super tribus sceleribus tiri et super quatuor non convertam eum, eo quod concluserint captiuitatem perfectam in idumea, et non sint recordati federis fratrum. Et mittam ignem in murum tiri et devorabit edes eius. Hec dicit dominus. Super tribus sceleribus edom et super quatuor non convertam eum, eo quod persecutus sit in gladio fratrem suum, et violauerit misericordiam eius, et tenuerit ultra furorem suum, et indignationem suam servauerit usque in finem. Mittam ignem in theman et devorabit edes tose. Hec dicit dominus. Super tribus sceleribus filiorum ammon et super quatuor non convertam eum, eo quod

dissecuerit pgnates galaad ad dilatandū terminū suū. Et succendā ignē in muro rabbath ⁊ deuorabit edes ei⁹ i vlulatu in die belli. ⁊ in turbine i die p̄motō nis. Et ibit melchon in captiuitatē ip̄e ⁊ p̄ncipes eius simul. dicit dñs. II

Et dicit dñs. Sup tribu scelerib⁹ moab ⁊ sup q̄tuor nō conuertā eū. eo q̄ icenderit ossa regis idumee vsq; ad cinerē. Et mittam ignē i moab. et deuorabit edes carioth ⁊ moriet i sonitu moab i clāgoze tube ⁊ dispdā iudicē de medio ei⁹. ⁊ oēs p̄ncipes ei⁹ interficiā cū eo dicit dñs. hęc dicit dñs. Sup tribu scelerib⁹ iuda ⁊ super q̄tuor nō conuertā eū. eo q̄ abiecerit legē dñi. ⁊ mādata ei⁹ nō custodierit. Deceperūt. n. eos idola sua. post q̄ abierāt patres eoz. Et mittā ignē in iudā ⁊ deuorabit edes hierl'm. hęc dicit dñs. Sup tribu scelerib⁹ isrl' ⁊ sup q̄tuor nō conuertā eū. p̄ eo q̄ vēdiderit p̄ argēto iustū ⁊ paup̄em. p̄ calciamētis. Qui p̄terunt sup puluere terre capita paup̄ez et vias hūiliū declinant. Et fil' ac p̄ ei⁹ ierunt ad puellā vt violaret nomē sc̄m̄ meū. ⁊ sup vestimētis pigneratis accubuerūt iuxta oē altare. ⁊ vinū dānatoz bibebāt in domo dei sui. ego aut̄ extirpauī ammorreū a facie eoz cui⁹ altitudo. cedronū altitudo ei⁹ ⁊ fortis ip̄e q̄si q̄rcus. Et p̄triuī fructū ei⁹ ⁊ desup. ⁊ radices ei⁹ subter. Ego sum q̄ ascēdere vos feci de traegipti. ⁊ eduri vos in desertū q̄draginta ānis. vt possideretis trā amozrei. ⁊ suscitauī de filiis v̄ris in p̄phetas. ⁊ de iuuenib⁹ v̄ris naçareos. Nūquid nō ita ē filij isrl' dicit dñs. Et p̄pinabatis naçareis vinū ⁊ p̄phetis mādabatis dicētes. ne p̄phetetis. Ecce ego strideto sub v̄ros sic stridet plaustrū onustū feno. Et p̄bit fuga a veloce. ⁊ fortis nō obtinebit virtutem suā. ⁊ robustus nō saluabit animā suā. Et tenēs arcū nō stabit. ⁊ velox pedib⁹ suis nō saluabit. ⁊ ascēsoz equi non saluabit animā suam. ⁊ robustus corde inter fortes nudus fugiet in illa die dicit dominus. III

Audit verbū qd locutus ē dñs a super vos filij israhel super omnē cognationem quā eduxi de terra egipti dicens. Tantimodo vos cognoui ex omnibus cognationib⁹ terre. Idcirco visitabo sup vos omnes iniquitates v̄ras. Nūquid abulabūt duo pariter nisi conuenerit eis. Nūquid rugiet leo in saltu. nisi habuerit p̄dam. dabit catulus leonis vocē de cubili suo. nisi aliquid apprehēderit. Nūquid cadet auis in laqum terre absq; aucupe. Nūquid auferetur laqueus de terra anteq̄ quid ceperit. Si clanget tuba in ciuitate ⁊ plus nō expauescet. Si erit malū in ciuitate qd dñs nō fecerit. Quia nō faciet dominus deus verbum. nisi reuelauerit secretum suū ad seruos suos p̄phetas. Leo rugiet. q̄s nō timebit. Dominus deus locutus est quis nō p̄phetabit. Audite ⁊ facite in edib⁹ aqoti. ⁊ in edib⁹ terre egipti. ⁊ dicite. Congregamini super montes samarie. ⁊ videte infanias multas in medio eius ⁊ calūniā patientes in penetralib⁹ eius. Et nescierūt facere rectū dicit dñs. thesaurifantes iniquitatē et rapinas in edib⁹ suis. p̄pterea hęc dicit dñs deus. Tribulabit ⁊ circūietur terra. ⁊ detrahet ex te fortitudō tua ⁊ diripient edes tue. Hęc dicit dñs. Quō si eruat pastor de ore leonis duo crura aut extremū auricule. sic eruent filij israhel q̄ habitāt in samaria in plaga lectuli ⁊ in damasci grabato. Audite et p̄testamini in domo iacob. dicit dñs deus exercitū. q̄ i die cū visitare cepero p̄uaricat oēs isrl. sup eū visitabo. ⁊ sup altaria bethel. ⁊ amputabuntur cornua altaris ⁊ cadent in terrā. Et p̄cutiā domū hiemalē cū domo estiuā. ⁊ p̄būt domus eburnee. ⁊ dissipabunt edes multe dicit dñs. IIII

Audite v̄bū h̄ vacce pingues q̄ estis i mote samarie q̄ calūniā facit. egenis. ⁊ p̄fringit paup̄es. Que dicit dñs v̄ris. afferte ⁊ bibem⁹. Iurauit dñs deus in sancto suo q̄ ecce dies veniet sup vos. ⁊ leuabunt

vos in cōtis. 7 reliq̄as v̄ras in ollis fer-
uentibz. Et p̄ apturas eribit̄ altera cō-
tra alterā. 7 p̄ncipemini in armō dicit do-
minus. Venite ad bethel 7 impie agite
ad galgalā. 7 multiplicare p̄uariatōnē
Et offerre mane victias v̄ras. tribz die-
bus decimas v̄ras. Et sacrificare de fer-
mētato laudē. 7 vocare voluntarias obla-
tiones 7 annūciate. Sic enī voluistis si-
liq̄ israel dicit dñs deus. Unde 7 ego de-
di vob̄ stuporē dentū i cūctis vrbibz ve-
stris. 7 indigentia panū i oibz locis ve-
stris. 7 nō estis reuerſi ad me dicit dñs
Ego q̄z phibui a vob̄ imbze cuz adhuc
tres mēses supessent v̄s q̄z ad 7 messem
plui sup v̄nā ciuitatē. 7 sup alterā ciui-
tatē nō plui. Barsyna p̄plura est. 7 p̄s
sup quā nō plui aruit. Et venerūt due
7 tres ciuitates ad v̄nā ciuitatē vt bibe-
rēt aquā. 7 nō sunt satiate. 7 nō rediſtis
ad medicit dñs. Percussi v̄s in v̄to
vrente 7 in arūdine multitudinē horro-
rū v̄roz 7 vineaz v̄raz. oliueta v̄ra. 7 fi-
ceta v̄ra p̄medit eruta. 7 nō rediſtis ad
me dicit dñs. Nisi in v̄s mortē in via
egypti. p̄cussi i gladio iuuenes v̄ros v̄s
q̄z ad captiuitatem equoz v̄roz 7 ascē-
dere feci putredinē caſtroz v̄roz in na-
res v̄ras. 7 nō rediſtis ad me dicit dñs
Subuerſi v̄s sicut subuertit dñs so-
domam 7 gomozram. 7 facti estis qua-
si torris raptus ab incēdio. 7 nō rediſtis
ad me dicit dñs. Quapropt̄ hęc faciā ti-
bi isrl. postq̄z aut̄ hęc fecero tibi. p̄pare i
occursum dei tui isrl. Quia ecce formāſ
mōtes 7 creās ventū 7 annūciās homi-
eloquiū suū. faciēs matutinā nebulā 7
gradiens sup excelsa terre. dñs deus ex-
ercitū nomē eius.

V
A **Edite v̄bz istud. qd̄ ego leuo
sup v̄s planctū. Dom⁹ isrl ce-
cidit. 7 nō adijciet vt resurgat.
Virgo isrl piecta ē in terrā suā nō ē q̄
suscitet eam. Quia hęc dicit dñs deus
Urbs de q̄ egrediebāſ mille. relinq̄nt̄
in ea centū. 7 de qua egrediebāſ cētuz
reliquent̄ in ea decē in domo israel quia
hęc dicit dominus deus domui israel.**

Querite me 7 viuetz. 7 nolite q̄rere be-
thel. In galgalā nolite intrare. 7 in be-
sabee nō transibitis. qz galgala captiua
duccetur 7 bethel erit inutilis. Querite
dñm 7 viuite. ne forte comburamini v̄s
ignis domus ioseph. 7 deuorabit 7 non
erit q̄ extinguat bethel. Qui cōuertitis
in absinthiū iudiciū. 7 iusticiā in fra re-
linq̄tis. facientē arcuz 7 orionē 7 ouer-
terē in mane tenebras 7 diē in noctem
mutantē. Qui vocat a quas maris 7 ef-
fundit eas sup faciē fr̄e. dñs nomen est
eius. Qui subridet vastitatē sup robu-
stū. 7 depopulationē sup potente afferē
Ddio habuerūt corripientē in porta. 7
loq̄ntē p̄fecte aluminati sunt. Idcirco
p̄ eo q̄ diripiebatis paupem 7 predari
electā tollebatis ab eo. domos q̄dro la-
pide edificabitis. 7 nō habitabitis i eis
Vineas plantabitis amātiſsimas 7 nō
bibetis vinū eaz. qz cognoui multa sce-
lera v̄ra. et fortia peccata v̄ra. Hostes
iusti accipientes munus. 7 paupes de-
primentes in porta. Ideo prudēs in tē-
pore illo tacebit. qz t̄pus malū ē. Que-
rite bonum 7 nō malum vt viuatis. et
erit dñs deus exercituum vobiscū sicut
dixistis. Edite malū 7 diligite bonum
7 constituite in porta iudiciū si forte mi-
sereatur dñs deus exercitū reliq̄is io-
seph. p̄pterea hęc dicit dñs deus exerci-
tū dñator. In oibz plateis plāct⁹ 7 in
cūctis q̄ foris sunt diceſ v̄ v̄. Et voca-
būt agricolā ad luctū. 7 ad planctū eos
q̄ sciunt plangere. Et in oibus v̄ijs erit
plāctus. qz p̄trā silo i medio tui dic̄ do-
minus. Te desiderātibz diē dñi. ad qd̄
eā v̄bis. dies dñi ista tenebre 7 nō lux
Quō si fugiat vir a facie leonis et oc-
currat ei v̄sus. 7 ingrediat̄ domū 7 in-
nitat̄ manu sua sup parietē. 7 mordeat
eū coluber. nūq̄d nō tenebre dies dñi 7
nō lux 7 caligo 7 nō splēdor i ea. Ddi 7
p̄ieci festiuitates v̄ras. 7 nō capis odo-
rē cetū v̄roz. qz si obtuleritis mihi ho-
locāustomata 7 munera v̄ra. nō suscipi-
am 7 vota pinguiū v̄roz nō respiciam.
Aufer a me tumultum carminum tuoz

rū 7 cātica lire tue nō audiā. Et reuela
bit q̄ si aq̄ iudiciū. 7 iusticia q̄ si torrens
fortis. Nūquid hostias 7 sacrificiū obtulit
his mihi i deserto q̄draginta ānis dom⁹
isrl. et postulasti tabnaculū moloch deo
p̄ro 7 imaginē idolorū p̄ro. sid⁹ dei v̄i
rēpha figurat q̄s fecisti. rob adorare eas
Et migre vos faciā trās damascū dixit
dñs. deus exercitū nomē eius. VI

Erobis q̄ opulēti estis in sion
7 7 p̄fiditis i mōte samaria. opti
mates capita p̄ploz. ingredien
tes p̄p̄atice domū isrl. Trāsīte in ca
lanne 7 videte. 7 ite inde in emath ma
gnā 7 descēdite i geth palestinorū et ad
optima q̄z regna hor. si latior terminus
eorū termino v̄fo ē. Qui separti estis in
die malū 7 appropinquis folio inq̄tat⁹
Qui dormitis i lectis eburneis 7 lasci
uitis i stratis v̄tis. Qui p̄medit⁹ agnuz
de grege. 7 vitulos de medio armenti q̄
canitis ad vocē psalterij. Sicut dō pu
tauerūt se h̄re vasa cātica. bibētes vinū
in phialis. 7 optimo vnguēto delibuti.
7 nihil patiebāt sup p̄critione ioseph. q̄
propter nūc migbūt in capite transmi
gratiū. 7 auferet factio lasciuētū. Ju
rauit dñs de⁹ in aīa sua. dicit dñs de⁹ ex
ercitū. de testoz ego supbiam iacob. et
domos ei⁹ odi. 7 tradā ciuitatē cū h̄ita
torib⁹ suis. q̄ si reliq̄ fuerint decē viri i
domo vna. 7 ipi moriet⁹. Et tollet eū. p̄
pinquus suus 7 cōburet euz vt efferat
ossa de domo 7 dicet ei q̄ in penetralib⁹
dom⁹ ē. Nūquid adhuc ē penes te. Et rñ
debit. Finis ē. Et dicet ei. Tace. 7 nō re
corderis nomis dñi. qz ecce dñs mada
uit. 7 p̄curiet domū maiorē ruinis. 7 do
mū minorē scissionib⁹. Nūquid curre
re q̄unt in perris eq̄ aut arari pōt i bu
balis. q̄m p̄uertistis i amaritudinē iu
diciū. 7 fructū iusticie in absinthiū q̄ le
tamini i nihili. qui dicitis. Nūquid nō
in fortitudine n̄ra assumpsimus nobis
cornua. Ecce. n. suscitato sup vos dom⁹
israel. dicit dñs deus exercitū gentem
7 p̄teret vos ab introitu emath vsq̄ ad
torrentem deserti. VII

Ecce ostēdit mihi dñs deus. Et
h ecce fictoz locuste in p̄ncipio
germinatiū serotini imbzis et
ecce serotinus post tonsionez regis. Et
factū ē cū p̄sumasset p̄medere herbam
tre. dixi. Dñe deus p̄p̄itius esto obsecro
Quis suscitauit iacob qz puulus est.
Misert⁹ ē dñs sup isrl. Nō erit dixit dñs
Hec ostēdit mihi dñs deus. Et ecce vo
cabit iudiciū ad ignē dñs deus et deu
rabit abissum multā 7 p̄medet siml p̄
tem. Et dixi. Dñe de⁹ quiesce obsecro.
Quis suscitabit iacob qz puulus ē. Mi
sertus est dñs sup hoc. Sed 7 istud nō
erit dixit dñs deus. Hec ostēdit mihi
dñs deus. Et ecce dñs stans sup mur
litū et in manu eius trulla cementarij.
Et dixit domin⁹ ad me. Quid tu vides
amos. Et dixi. Trullā cemētarij. Et di
xit dñs. Ecce ego ponā trullā in medio
p̄p̄l⁹ mei israel. Nō adijciam vltra sup in
ducere eū 7 demolientur excelsa idoli. 7
sanctificationes isrl desolabūtur. 7 con
surgā sup domū hierolwā in gladio. Et
misit amasias sacerdos bethel ad hie
rolwā. regez isrl. dicens. Rebellaui s̄ te
amos in medio domus israel. Nō pote
rit terra sustinere vniuersos sermōes
eius. Hec enim dicit amos. In gladio
moriet⁹ hierolwā. 7 israel captiuus mig
bit de tra sua. 7 dixit amasias ad amos
Qui vides. gradere. fuge in terrā iuda
7 comede ibi panē 7 prophetabis ibi et
in bethel non adijcias vltra vt prophe
tes. quia sanctificatio regis ē et domus
regni est. Responditq̄ amos. 7 dixit ad
amasiam. Nō sum propheta. 7 nō sum
filius prophete. sed armētari⁹ ego sum
vellicans sicomozos. Et tulit me domi
nus deus cum sequeret gregem 7 dixit
dominus ad me. Glade propheta ad po
pulum meum isrl. Et nūc audi verbuz
domini. Tu dicis non prophetabis sup
per isrl et nō stillabis sup domum idoli
Propter hoc hec dicit dominus. Uxor
tua in ciuitate fornicabitur. 7 filij tui et
filie tue in gladio cadent 7 humus tua
funiculo metietur. Et tu in terra pole

Amos

luta morieris. et israel captiuus migra-
bit de terra sua.

VIII

Et ondit mihi dñs deus. Et ecce
hinc yncinus pomoruz. Et dixit.
Quid tu vides amos. Et dixi.
Uincinū pomorū. Et dixit dñs ad me.
Venit finis sup pplm meū israel. Non
adiuiciā ultra vt prāseā eū. et stridebūt
cardines tēpli in die illa dicit dñs deus
Multi morient. in oī loco pñciei silen-
tū. Audite h̄ q̄ cōteritis pauperē et desi-
cere facitis egenos terre dicentes. Quā-
trā sibi messis et vendabimus merces
et sabbatū et aperiemus frumētū. vt im-
minuamus mēsurā et augeamus sicutū
et supponamus stateras dolosas vt pos-
sideoamus in argēto egenos. et paupes
p̄ calciamētis. et quisquiliās frumēti vē-
damus. Iurauit dñs in supbiā iacob.
si oblitus fuero vsq; ad finē oīa opa eo-
rū. Nūquid sup isto non p̄mouebit terra
et lugebit oīs h̄tator eius. Et ascendet
quasi fluius vniversus et erit et de-
fluet quasi riuus egipti. Et erit in die il-
la dicit dñs. occidet sol meridie et tene-
bre facies terrā in die luminis. Et cō-
uertā festiuitates v̄sas in luctū. et oīa cā-
ntica v̄sa in planctū. Et inducā sup omne
dorsum v̄s in faccū. et sup oē caput calui
eius. Et ponā eam quasi luctū vnigeniti et
nouissima eius quasi diē amara. Et ec-
ce dies veniūt dicit dñs et emittā famē
in terram nō famē panis neq; sitim aq̄-
sed audiedī v̄bū dñi. Et p̄mouebūtur
a mari vsq; ad mare. et ab aqlone vsq;
ad orientē circūbūt q̄rentes v̄buz dñi
et nō inueniēt. In die illa deficiēt virgi-
nes pulcre et adolescentes in siti. qui iu-
rant in delicio samarie et dicunt. Clivit
deus tuus dan. et viuit via bersabee. Et
cadēt et nō resurgent ultra.

IX

Isti dñm stātez sup altare. Et
v̄ dixit. Percute cardinē et p̄mo-
ueant suplim̄aria. Avaricia ei
in capite oīm et nouissimū eorū in gladio
misericiā. Nō erit fuga eis. et q̄ suggerit
ex eis nō saluabit. Si descēderint vsq;
ad isernū inde manus mea educet eos

et si ascēderint vsq; ad in celū inde de-
trahā eos. Et si abscōditi fuerint in ver-
tice carmeli. inde scrutās auferā eos et
si celauerint se ab oculis meis in p̄fun-
do maris. ibi mādabo serpenti et morde-
bit eos. Et si abierint in captiuitatē co-
ram inimicis suis. ibi mādabo gladio et
occidet eos. Et ponā oculos meos sup
eos in malū et nō in bonū. Et dñs deus
exercitū q̄ tangit terrā et rasescit. et lu-
gebūt oēs habitātes in ea. Et ascēder
sicut riuus oīs. et defluet sicut fluius
egipti. Qui edificat in celo ascensionē
suā et fasciculū suū sup terrā fundauit.
Qui vocat aquas maris. et effundit eas
sup faciē terre. Dñs nomē eius. Nun-
quid nō vt filij ethiopū vos estis mihi
filij isrl' ait dñs. Nūquid nō isrl' ascēdere
feci de fra egipti. et palestinos de capado-
cia et sirios de cirene. Ecce oculi dñi dei
sup regnū peccās et conterā illud a facie
terre. Clerūtū cōterēs nō cōterā domū
iacob dicit dñs. Ecce em̄ mādabo ego
et p̄cutiā in oīb; gentib; domū isrl' sicut
cōcutitur triticū in cribro. et non cadet
lapillus sup terrā. In gladio morient
omnes pctōres ppli mei. q̄ dicūt. nō ap-
propinquabit et nō veniet sup nos ma-
lū. In die illa suscitabo tabernaculū da-
uid qd̄ cecidit et reedificabo apturas mu-
roz eius. et ea q̄ corruerāt instaurabo. et
reedificabo eū in dieb; antiq̄s. vt possi-
deant reliq̄as idumee et oēs natōes. eo
q̄ inuocatū sit nomē meū sup eos dicit
dñs facies lxx. Ecce dies venient dicit
dñs et cōprehendet arator messorē. et cal-
cator v̄ue mittētē semē. Et stillabunt
montes dulcedinē. et omnes colles culti
erūt. Et cōuertā captiuitatem ppli mei
israel. et edificabūt ciuitates desertas. et
inhabitabūt. et plantabunt vineas. et
bibēt vinū eaz. et faciēt hortos et p̄me-
dent fructus eoz. Et plantabo eos sup
humū suā. et nō euellā eos ultra de fra
sua quā dedi eis. dicit dñs deus tuus.

Explicit Amos propheta.